

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

İzmir Kırıklar 1 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan bir tutuklu gönderdiği mektupta, cezaevinde yaşadıkları hak ihlallerini, kötü muameleleri, cezaevi yönetiminin hukuksuz ve keyfi uygulamalarını dile getirmiştir. Mektuba göre;

Tutukluların yıllar süren direnişi sonucunda tam uygulanmayan ve hak gaspına yol açan genelgeler 20-25 yıl sonra yeniden gündeme getirilmektedir. Bu genelgelere yeni anlamlar yüklenmekte ve tutuklu-hükümlülere hiçbir mantıkla açıklanmayacak dayatmalarda bulunmaktadır.

Kapalı görüşte, diğer tutukluların görüşçüleriyle selamlaşmalarına ve konuşmalarına anında müdahale edilmekte, ısrar ettiklerinde soruşturma açılmakta ve disiplin cezası verilmektedir.

Açık görüşlerde başka hücrelerde kalan tutuklularla fotoğraf çektirmeleri engellenmektedir.

Bir süredir tutuklulara gönderilen manzara, çiçek, hayvan fotoğrafları "Kroki olabilir", "İstihbarat amacı taşıyabilir", "Birilerini hedef gösteriyor olabilir", "İdeolojik moral alınıyor olabilir" vb. yorumlar nedeniyle verilmemektedir. Bu uygulamaya aileden olmayanların fotoğraflarının verilmemesi eklenmiştir. Bazılarının kardeşi, bazılarının birinci dereceden akrabaları aileden sayılmayarak gönderilen fotoğraflar tutuklu-hükümlülere verilmemiştir.

Tutuklu ve hükümlülerin ücretini ödeyerek abone oldukları Marksist Teori ve Partizan gibi yayınlar başta olmak üzere birçok yayın çeşitli gerekçelerle kendilerine verilmemektedir.

Aramalarda, tutukluların kullandıkları çalışma masalarına, perdelere, çamaşır ipine, yatakları sabitledikleri iplere, üst ranzaya çıkmak için kullandıkları merdivene, yaşamlarını kolaylaştırıcı çeşitli araç ve gereçlere el konulmaktadır.

Son haftalarda hukuki ve etik kural göz ardı edilerek çeşitli bahanelerle hücre cezası verilmekte, infazlar yakılmaya çalışılmaktadır.

Görevliler, arama sırasında yerli yersiz her yere tokmak sallayarak duvarlara zarar vermekte, sanki bu zararı tutuklular vermiş gibi zarardan tutuklu ve hükümlüler sorumlu tutulmaktadır. Bu yüzden hücre cezası vermeye başlanmıştır. Hücre cezasına gerekçe olan tutanakların ne zaman ve ne şekilde tutulduğu belli olmamaktadır. Bir hükümlünün konuya ilişkin suç duyurusu dilekçesini geri alması dayatılmış, konu sürüncemede bırakılmış ve daha sonra infaz hakimliğine itiraz yazması söylenmiştir.

Anayasa, yasalar, Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları ve uluslararası sözleşmeler, kimseye işkence ve kötü muamele yapılamayacağı, insan onuruna yakışmayan, onur kırıcı, aşağılayıcı bir ceza veya muameleye tabi tutulamayacağı, bedensel ve ruhsal yönden acı vermeye ve aşağılamaya yönelik davranışlarda bulunulmayacağı ilkesini güvence altına almış ve bu sorunlara kalıcı çözümler üretilmesini devletin sorumluluğu olarak belirlemiştir. Tutuklular, aileler, demokratik kitle örgütleri tarafından gündeme getirilen hak ihlallerinin ve kötü muamelenin önlenmesine ilişkin acil somut adımlar atılmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- İzmir Kırıklar 1 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda yaşanmakta olan hak ihlalleri Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- 20-25 yıldır uygulanmayan genelgelerin uygulanmasının gerekçesi nedir?
- 3- Tutukluların kapalı görüşlerde diğer tutukluların görüşçüleriyle selamlaşmasının, konuşmasının ve açık görüşlerde başka hücrelerde kalan tutuklularla fotoğraf çektirmelerinin engellenmesinin gerekçesi nedir?
- 4- Tutuklulara gönderilen manzara, çiçek, hayvan fotoğraflarının "Kroki olabilir", "İstihbarat amacı taşıyabilir", "Birilerini hedef gösteriyor olabilir" vs. subjektif yorum ve görüş içeren gerekçelerle verilmemesinin, yanı sıra aile bireylerinin fotoğraflarının verilmemesinin hukuki dayanağı var mıdır? Görevlilerin kişisel görüşünden kaynaklanan bu hak ihlali engellenecek midir?
- 5- Tutukluların, basılı yayını alma, haber alma hakkından yararlanılmamalarının gerekçesi nedir? Bu hakları ihlal eden görevliler hakkında inceleme başlatılacak mıdır?
- 6- Tutukluların çalışma masası, perde vs. araç ve gereçlerine el konulmasının gerekçesi nedir? Tutukluların el konulan eşyalarının iadesi sağlanacak mıdır?
- 7- Cezaevi yönetiminin keyfi bir şekilde tutuklulara hücre cezası verdiği, infazlarının yakılmaya çalışıldığı iddiası araştırılacak mıdır?
- 8- İzmir Kırıklar 1 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan kaç tutuklunun infazı, idare ve gözlem kurulu kararı ile ertelenmiştir? İnfaz ertelemelere ilişkin yapılan başvurular değerlendirilmekte midir?
- 9- İzmir Kırıklar 1 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmakta olan kaç tutuklu-hükümlü hak ihlalleri yaşadığı için Bakanlığınıza başvuru yapmıştır? Bu başvuruların kaçınıncelenmiş ve sonuçlandırılmıştır?
- 10- İzmir Kırıklar 1 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu hangi sıklıkta denetlenmektedir? Denetimler etkin bir şekilde yapılmakta mıdır?
- 11- Türkiye'deki Ceza infaz kurumlarında yaşanan hak ihlallerini, kötü muameleyi ve cezaevi yönetimlerinin keyfi uygulamalarını engellemeye yönelik yaptığınız bir çalışma var mıdır? Tutukluların Anayasa, yasa ve uluslararası sözleşmelerden doğan haklarını kullanmaları sağlanacak mıdır?